

RESSÒ DE LA PARAULA

La resposta d'Advent

Podem haver recorregut el camí propi d'Advent des del silenci, passant per la porta, escoltant la veu. Faltaria l'últim i necessari pas per tancar l'experiència, és a dir, la resposta. Vivim tot l'anterior per poder respondre. És també el moment més personal en el marc del diàleg, quan la persona hi posa més de si mateixa.

Per a entendre i aprendre a respondre en l'Advent no hem de fer res més que mirar Maria. Sempre m'ha semblat que ella encarna el que un filòsof, I. Lepp, entenia per «existència autèntica», és a dir, la persona humana que viu com allò que és, conscient del sentit de la seva vida, que l'assumeix i l'expressa amb tota transparència, sincerament i lliurement, conseqüent, davant Déu i davant els altres... En el seu silenci, la seva obertura a Déu i la seva voluntat, la seva capacitat d'escolta, la seva resposta a la crida, per tant, la seva fe com a abandó i confiança, el seu amor...

Això que veiem en Maria, la Mare del Senyor, és el que necessitem per a experimentar a fons aquest temps d'Advent i Nadal.

Si volem que ens ajudi la imaginació, podem recordar tantes creacions artístiques que plasmen una Maria embarassada. L'embaràs i el part és una de les experiències més extraordinàries que un ésser humà pot viure: risc, aposta per la vida, do rebut i retornat, esperança, donació de si, voluntat

d'esforç gratuït, autorealització... En Maria, mare de Jesús, aquesta experiència va ser elevada a la virtut de l'amor rebut i lliurat, l'Esperit que transforma, perfecciona i eleva la condició de ser dona i mare.

Seguint el pensament dels antics sants Pares, sempre hem considerat l'Advent com la celebració del temps en què la humanitat, en Maria, veritable Poble d'Israel, es disposa per a donar a llum Jesús. El veritable Poble d'Israel, concentrat en la persona de Maria, presta a l'Esperit la seva humanitat perquè Jesús arribi a ser el nostre germà.

Sabem que això, que s'esdevingué fa més de dos mil anys, continua passant al llarg de la història i passa avui. Jesucrist neix constantment en

tothom que comença a creure o renova la seva fe. A més, Ell es va configurant, creixent i perfeccionant-se en cadascun de nosaltres conforme avancem en la virtut. És la tasca engendradora i educativa que realitza l'Església-mare amb els seus fills. I quan l'Església compleix aquest encàrrec té la Mare de Déu enmig seu, donant continuïtat en el temps a la seva missió.

És el Poble de Déu, en el seu conjunt i tots i cadascun dels seus membres, qui engendra i dona a llum Jesús quan evangelitza i educa. Engendra i conforma Jesucrist en aquell que creu i es deixa acompanyar en el seu camí cap a la maduresa en l'Esperit.

Aquesta missió no es pot improvisar. Com en Maria, comença quan és engendrat el Verb de Déu

en nosaltres mateixos, mitjançant la resposta de fe a l'anunci: «sí, d'acord, crec i ho accepto». Aquesta és la resposta decisiva en l'Advent. El Crist que portem en el nostre si serà el que transmetem al germà perquè cregui i tingui vida eterna.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Pots escoltar la carta dominical llegida pel bisbe Agustí a la secció *Podcast del Bisbe* del nostre web en aquest enllaç QR.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Longevitat indefinida: somni o malson? (i III)

La hipòtesi d'una longevitat indefinida obre, però, molts interrogants de caràcter social, polític i econòmic. Hom es pregunta: No hi haurà massa gent en el món? Els dictadors també viuran eternament? Quin nombre d'éssers humans pot suportar el planeta? Continuarem procreant? Si és així, haurem de colonitzar altres planetes?

Segons els transhumanistes, l'evolució anirà més veloç del que imaginem,

perquè emprarem les teràpies gèniques, modificant el patrimoni genètic de les persones que són ja vives més que esperant que varïi al fil de les generacions. Respecte l'avorriment que podria derivar-se d'una longevitat sense fi, Aubrey De Grey respon que el nostre cervell és plàstic, que canvia al llarg del temps, que hom estima la novetat, el canvi i la transformació. En aquest sentit, es podrien viure moltes vides dins d'una llar-

ga vida, es podria aprendre i desaprendre una i altra vegada. La fossilització de l'esperit és, segons ell, un efecte de l'edat i, per tant, també desapareixeria.

A parer nostre, la dilatació de la longevitat tindrà conseqüències en tots els nivells: socials, culturals, econòmics, educatius, demogràfics, també espirituals i religiosos, però no canviarà el fet fonamental de què l'existència és limitada. Deixar de ser-hi no és agradable per al

qui gaudeix d'una vida plena en aquest món, però ser-hi permanentment pot arribar a ser un drama per al qui pateix una existència de misèria. L'ombra de la mort que s'albira en el futur causa angouxa, desconcert, fins i tot, indignació; però la idea d'una existència indefinida, en el temps, suscita perplexitat, estupefacció, fins i tot, fatiga.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

ECO DE LA PALABRA

La respuesta de Adviento

Podemos haber recorrido el camino propio de Adviento desde el silencio, pasando por la puerta, escuchando la voz. Faltaría el último y necesario paso para cerrar la experiencia, es decir, la respuesta. Vivimos todo lo anterior para poder responder. Es también el momento más personal en el marco del diálogo, cuando la persona pone más de sí misma.

Para entender y aprender a responder en Adviento no hemos de hacer otra cosa sino mirar a María. Siempre me ha parecido que ella encarna lo que un filósofo, I. Lepp, entendía por «existencia auténtica», es decir, la persona humana que vive como lo que es, consciente del sentido de su vida, que lo asume y lo expresa con toda transparencia, sincera y libremente, consecuentemente, ante Dios y ante los otros... En su silencio, su apertura a Dios y su voluntad, su capacidad de escucha, su respuesta a la llamada, por tanto su fe como abandono y confianza, su amor...

Esto que vemos en María, la Madre del Señor, es lo que necesitamos para experimentar a fondo este tiempo de Adviento y la Navidad.

Si queremos que nos ayude la imaginación, podemos recordar tantas creaciones artísticas que plasman una María embarazada. El embarazo y el alumbramiento es una de las experiencias más extraordinarias que un ser humano puede vivir: riesgo, apuesta por la vida, don recibido y devuelto, esperanza, donación de sí, voluntad de esfuerzo gratuito, autorrealización... En María, madre de Jesús, esa experiencia fue elevada a la virtud del amor recibido y entregado, el Espíritu que transforma, perfecciona y eleva la condición de ser mujer y madre.

Seguendo el pensamiento de los antiguos santos Padres, siempre hemos considerado el Adviento como la celebración del tiempo en que la humanidad, en María, verdadero Pueblo de Israel, se dispone para dar a luz a Jesús. El verdadero Pueblo de Israel, concentrado en la persona de María, presta al Espíritu su humanidad para que Jesús llegue a ser nuestro hermano.

Sabemos que esto, que ocurrió hace más de dos mil años, sigue ocurriendo a lo largo de la historia y ocurre hoy. Jesucristo nace constantemente en cada uno que comienza a creer o renueva su fe. Además Él se va configurando, creciendo y perfeccionándose en cada uno de nosotros conforme avanzamos en la virtud. Es la tarea engendradora y educativa que realiza la Iglesia-madre con sus hijos. Y cuando la Iglesia cumple esa tarea, tiene a la Virgen María en medio de ella, dando continuidad en el tiempo a su misión.

Es el Pueblo de Dios, en su conjunto y todos y cada uno de sus miembros, quien engendra y da a luz a Jesús cuando evangeliza y educa. Engendra y conforma a Jesucristo en aquel que cree y se deja acompañar en su camino hacia la madurez en el Espíritu.

Esta misión no se puede improvisar. Como en María, comienza cuando es engendrado el Verbo de Dios en nosotros mismos, mediante la respuesta de fe al anuncio: «sí, de acuerdo, creo y acepto». Esta es la respuesta decisiva en Adviento. El Cristo que llevamos en nuestro seno será el que transmitimos al hermano para que crea y tenga vida eterna.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Bon Nadal

L'Adoració dels Mags. Retaule del Roser, 1684
Església parroquial de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges

La seqüència és ben notòria.
La llum per a totes les mirades.
La veu per a totes les llengües.
Hi ha qui hi veu, hi ha qui escolta.
Des del cor responen fent camí.
Arriba l'encontre feliç:
Lloança, servei, ofrena agraïda.

La secuencia es muy notoria.
La luz para todas las miradas.
La voz para todas las lenguas.
Hay quien ve, hay quien escucha.
Desde el corazón responden haciendo camino.
Llega el encuentro feliz:
Alabanza, servicio, ofrenda agradecida.

Versió en català

Versión en castellano

+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe

Mons. Agustí Cortés Soriano
Bisbe de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Vídeo de felicitació del Sr. Bisbe

La Comunitat de Sant'Egidio amb els sense sostre i els exclosos

L'Advent és aquell temps precísiós per a la preparació de la vinguda del Senyor. A Gavà (Baix Llobregat), la Comunitat de Sant'Egidio, abans d'iniciar-se l'Advent ja van començar a preparar-se per aquest esdeveniment cabdal per a tots els cristians.

La Comunitat de Sant'Egidio de Gavà visita la gent que malviu a les barraques enmig dels camps o del bosc. Els duen escalf i menjar que molts amics els compren o els cuinen per repartir.

Els voluntaris de Sant'Egidio surten amb els ancians descarats a les residències i els duen la seva amistat sincera i l'alegria d'estar junts i de pregar junts.

També, els membres de Sant'Egidio de Gavà visiten les famílies que, amb dificultats, trapegen el dia a dia. Els porten l'aliment per

al cos i per a l'ànima. I es troben amb els infants que no gaudeixen de les mateixes oportunitats que els altres.

La Comunitat de Sant'Egidio prepara la vinguda del Senyor durant tot l'any. A les perifèries de tot el món, a Barcelona, Manresa, Ga-

và... Sant'Egidio fa amistat amb els pobres i els parla de pau.

I com a colofó, demà, dia de Nadal, faran una taula gran de fraternitat i dinaran plegats a la parròquia de Sant Nicasí de Gavà.

Si vols ajudar o conèixer-los: info@santegidio.es

«A la presó es donen autèntiques conversions»

P. Jesús Bel, delegat de Pastoral Social Penitenciària

Què representa per als interns l'Eucaristia de Nadal presidida pel bisbe Agustí?

La Pastoral Penitenciària és presència d'Església al Centre Penitenciari tant de Brians 1 com de Brians 2 durant tot l'any, amb la celebració de l'Eucaristia, la catequesi, la preparació dels sagraments, l'acompanyament personal...

En alguns moments forts, com el Nadal, comptem amb la presència del nostre bisbe i això és un motiu de gran alegria per als interns amb què compartim el camí de la fe. Ells valoren molt positivament la presència propera del pastor diocesà, que no els dona l'esquena, que els ve a visitar i animar-los enmig de les seves dificultats. Sempre ho reben amb agraïment.

Com viuen els presos aquestes dates nadalenes?

Les dates nadalenes provoquen als interns molts sentiments oposats. Són dates en què l'allunyament de la família es fa més dolorós, on les distàncies que els separen dels seus éssers estimats es fan més llunyanes. Molt més dur és per als que no tenen ningú que es preocupi per ells.

Des de la Pastoral Penitenciària intentem ser a prop, ajudar-los a enfocar l'autèntic sentit del Nadal i a cercar en Crist la força per tirar endavant.

Hi ha presos que quan van ingressar al centre penitenciari no tenien fe i gràcies a la Pastoral Social Penitenciària s'han convertit?

La vida fa moltes voltes. En oportunitats i, sobretot, quan som joves sembla que ens menjarem el món i que en tenim prou amb nosaltres mateixos. Molts pel camí van perdre la fe que van tenir d'infants, i altres van viure en ambients en què la fe no apareixia. La presó talla en sec el camí, posa la persona davant del pitjor de si mateix i, de vegades, li fa tocar fons. En aquell moment, alguns interns reaccionen, decebuts del món, buscant Déu i aferrant-s'hi.

A la presó es donen autèntiques conversions.

Com és el dia a dia d'un intern?

El dia de l'intern queda emmarcat en la normativa i el reglament penitenciari. Té hores de pati i hores de cel·la. Durant les hores de pati, tenen l'opció de participar a les activitats formatives, educatives

i esportives organitzades pels tècnics de tractament. Els més afortunats podran tenir alguna feina que els permeti un petit ingrés econòmic. Les hores de cel·la es poden fer molt llargues.

Podria destacar algun testimoni interessant que ens pot interpel·lar i tocar les nostres consciències?

Jo he estat testimoni, en diverses oportunitats de com algun intern li donava gràcies a Déu per estar pres i perquè, en el patiment de la presó, s'ha purificat, s'ha retrobat amb Déu i amb ell mateix. Ha estat fet un home nou.

Es confirmen 23 joves i adults a Castelldefels

Amb el crit «Volem que Crist regni!», vint-i-tres joves i adults, de la parròquia de Santa Maria de Castelldefels van rebre, durant la vigília de Crist Rei, i de mans del vicari episcopal, Mn. Joan Peñafiel, el sagrament de la Confirmació. Per camins diversos, han preparat aquest sagrament que els marca amb el do de l'Esperit per ser testimonis del Crist en el món. Donem gràcies a Déu.

Trobada de les juntes de les Càritas parroquials de la nostra diòcesi

Prop d'un centenar de persones es van aplegar, el dissabte 25 de novembre, a la Casa de l'Església, amb motiu de la Trobada de membres de juntes de les Càritas parroquials de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Després de la pregària inicial, el bisbe Agustí va donar la benvinguda a totes les persones assistents. Seguidament, Mn. Ramon Bosch, delegat de Càritas diocesana de Sant Feliu de Llobregat, va

fer una xerrada sobre l'evolució de la beneficència a la comunitat de les cures. És a dir, passar d'una atenció més assistencialista, més paternalista, cap a una visió o atenció basada més en les cures a la persona, és a dir posar la persona en el centre i les seves necessitats alhora d'atendre-la, és a dir fer-ho amb dignitat, respectant els seus drets i la seva llibertat, capacitant-la, fent-ho amb ella i no per a ella.

Després, des de Càritas diocesana es van compartir un seguit d'informacions relacionades amb processos que s'estan desenvolupant referits al Compliance, la certificació de qualitat, la LOPIVI (Llei de Protecció Integral a la Infància i Adolescència) i, finalment, es van presentar algunes modificacions de la revisió del RRI de les Càritas parroquials.

La jornada va acabar amb un dinar compartit.

AGENDA

► **Dia de Nadal.** Aquest dilluns 25 de desembre, a les 11 h, el bisbe Agustí presidirà l'Eucaristia a la parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Molins de Rei (Baix Llobregat).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

25. □ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Nit: Is 9,1-6 / Sl 95 / Tt 2,11-14 / Lc 2,1-14. Alba: Is 62,11-12 / Sl 96 / Tt 3,4-7 / Lc 2,15-20. Dia: Is 52,7-10 / Sl 97 / He 1,1-6 / Jo 1,1-18 (o bé, més breu: 1,1-5.9-14). Nadal de Nostre Senyor Jesucrist, a Betlem de Judea. També: Mare de Déu de Betlem o del Pessebre; santa Anastàsia, mr. (s. IV); santa Eugènia, vg. i mr.

26. ■ Dimarts [Fets 6,8-10 / Sl 30 / Mt 10,17-22]. Sant Esteve, diaca i protomàrtir (35) a Jerusalem; sant Dionís, papa (259-268) i mr.; sant Zòsim, papa (grec, 417-418).

27. □ Dimecres [1Jo 1,1-4 / Sl 96 / Jo 20,2-8] Sant Joan, apòstol i evangelista, fill de Zebedeu, vident de Patmos, venerat a Efes (†100); sant Teodor, monjo; santa Nicaret, vg.

28. ■ Dijous [1Jo 1,5-2,2 / Sl 123 / Mt 2,13-18]. Sants Innocents, mrs. a Betlem i rodalia; santa Dòmnia, vg. i mr.; sant Abel, fill d'Adam i Eva.

29. □ Divendres [1Jo 2,3-11 / Sl 95 / Lc 2,22-35]. Sant Tomàs Becket (1118-1170), bisbe de Canterbury i mr.; sant David (s. XI-X aC), rei de Judà i d'Israel i profeta, conqueridor de Sió; sant Tròfim, bisbe.

30. □ Dissabte [1Jo 2,12-17 / Sl 95 / Lc 2,36-40]. Sant Mansuet, mr.; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, mr.; sant Felix I, papa (269-274) i mr.; beat Raül, abat.

31. □ Diumenge vinent, Sagrada Família: Jesús, Maria i Josep (litúrgia de les hores: 1a setmana) [Gn 15,1-6; 21,1-3 / Sl 104 / He 11,8. 11-12.17-19 / Lc 2,22-40 (o bé, més breu: 2,22.39-40)]. Sant Silvestre I, papa (romà, 314-335) i màrtir; santa Coloma, verge i màrtir; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i màrtir.

Diumenge IV d'Advent (B)

COMENTARI

«Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús»

Demà ja és Nadal. Per això les lectures d'aquest diumenge ens presenten de forma directa el naixement de Jesús, és a dir del fill de Maria, *del Fill-de-l'Altíssim, del rei del poble d'Israel el regnat del qual no tindrà fi, del Fill de Déu*. Porta el nom de Jesús, és a dir: Salvador. Aquest és el fill de Maria, tal com li anuncia l'àngel. Evidentment tot això supera les forces i les possibilitats humanes. No ens estranya, doncs, que Maria, atabalada davant les paraules de l'àngel li digués: *Com pot ser això si jo no tinc marit?* És com dir-li a l'àngel: Tot això tan extraordinari que m'acabes de dir com es podrà realitzar? No entenc com podrà ser! Per això quan l'àngel li comunica: *L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra*, Maria ja comprèn que tot és obra de Déu, que ella només ha de dir sí a la voluntat de Déu, que és el Senyor qui actuarà en ella. Per això la seva disponibilitat és total: *Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules*. «Senyor, estic a la teva disposició, per fer el que vulguis, sigui el que sigui». Certament Maria no sap què l'espera al llarg de la seva vida, però accepta fer la voluntat de Déu perquè sap que ell no l'abandonarà mai. L'àngel també li va dir: *El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare*. Per això a la primera lectura hem escoltat la profecia que Déu fa a David: *Et donaré per successor un descendent, sortit de les teves entranyes i consolidaré el seu regne. Jo li seré pare, i ell serà per a mi un fill*. La promesa feta mil anys enrere es compleix ara en el fill de Maria. També Pau a la segona lectura pot afirmar: *Jesucrist és la revelació del pla de Déu, amagat en el silenci dels segles, però que ara ha sortit a la llum per la decisió del Déu etern, posat a l'abast de tots els pobles perquè siguin obedients a la fe*. Ens cal una fe i un amor profunds, per entendre una mica el misteri de Nadal. A nosaltres només ens toca dir: «Soc l'esclau/va del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules».

▶ Lectura del segon llibre de Samuel (2Sa 7,1-5.8b-12.14a.16)

Quan el rei David s'hagué traslladat al seu palau, després que el Senyor l'hagué deixat en pau de tots els enemics que tenia al voltant, digué al profeta Natán: «Mira, jo visc en un palau de cedre, mentre l'arca de Déu està en un envelat.» Natán digué al rei: «Ves, fes tot el que es proposi el teu cor; tens amb tu el Senyor.» Però aquella nit Natán rebé aquesta paraula del Senyor: «Ves, digues a David, el meu servent: Això diu el Senyor: Tu m'has de fer un casal per a residir-hi? Jo t'he pres del clos del ramat, de guardar les ovelles i les cabres, per fer-te cap del meu poble Israel. He estat amb tu en totes les campanyes que has emprès, he derrotat els teus enemics i t'he donat una anomada com la dels més famosos de la terra. He destinat un lloc per al meu poble Israel, l'hi he plantat perquè hi visqui sense por, i no l'oprimiran més els perversos com ho havien fet abans, durant el temps en què vaig enviar jutges per governar Israel, el meu poble. A tu, et deixaré en pau de tots els teus enemics. Ara el Senyor t'anuncia que et farà un casal. Quan t'arribarà l'hora de reposar amb els teus pares et donaré per successor un descendent, sortit de les teves entranyes, i consolidaré el seu regne. Jo li seré pare, i ell serà per a mi un fill. El teu casal, la teva dinastia, es perpetuarà davant meu, el teu tron es mantindrà per sempre.»

▶ Salm responsorial (88)

R. *Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 16,25-27)

Germans: Glòria a aquell qui té el poder de confirmar-vos en la bona nova que us anuncio, en allò que proclamo de Jesucrist, que és la revelació del pla de Déu, amagat en el silenci dels segles, però que ara ha sortit a la llum, per la decisió del Déu etern, d'acord amb els escrits profètics, i ha estat posat a l'abast de tots els pobles perquè siguin obedients a la fe. Déu és l'únic ple de saviesa. Glòria a ell eternament per Jesucrist. Amén.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluç (Lc 1,26-38)

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Nazaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: «Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu.» Ella es torbà en sentir aquestes paraules, i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: «No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi.» Maria preguntà a l'àngel: «Com pot ser, això, si jo no tinc marit?» L'àngel li respongué: «L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naxerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible.» Maria va respondre: «Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.» I l'àngel es va retirar.

▶ Lectura del segundo libro de Samuel (2Sam 7,1-5.8b-12.14a.16)

Cuando el rey David se asentó en su casa y el Señor le hubo dado reposo de todos sus enemigos de alrededor, dijo al profeta Natán: «Mira, yo habito en una casa de cedro, mientras el Arca de Dios habita en una tienda». Natán dijo al rey: «Ve y haz lo que desea tu corazón, pues el Señor está contigo».

Aquella noche vino esta palabra del Señor a Natán: «Ve y habla a mi siervo David: «Así dice el Señor: ¿Tú me vas a construir una casa para morada mía? Yo te tomé del pastizal, de andar tras el rebaño, para que fueras jefe de mi pueblo Israel. He estado a tu lado por donde quieras que has ido, he suprimido a todos tus enemigos ante ti y te he hecho tan famoso como los grandes de la tierra. Dispondré un lugar para mi pueblo Israel y lo plantaré para que resida en él sin que li inquieten, ni le hagan más daño los malvados, como antaño, cuando nombraba jueces sobre mi pueblo Israel. A ti te he dado reposo de todos tus enemigos. Pues bien, el Señor te anuncia que te va a edificar una casa. En efecto, cuando se cumplan tus días y reposes con tus padres, yo suscitaré descendencia tuya después de ti. Al que salga de tus entrañas le afirmaré su reino. Yo seré para él un padre y él será para mí un hijo. Tu casa y tu reino se mantendrán siempre firmes ante mí, tu trono durará para siempre»».

▶ Salmo responsorial (88)

R. *Cantaré eternamente tus misericordias, Señor.*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rom 16,25-27)

Hermanos: Al que puede consolidaros según mi Evangelio y el mensaje de Jesucristo que proclamo, conforme a la revelación del misterio mantenido en secreto durante siglos eternos y manifestado ahora mediante las Escrituras proféticas, dado a conocer según disposición del Dios eterno para que, a Dios, único Sabio, por Jesucristo, la gloria por los siglos de los siglos. Amén.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 1,26-38)

En aquel tiempo, el ángel Gabriel fue enviado por Dios a una ciudad de Galilea llamada Nazaret, a una virgen desposada con un hombre llamado José, de la casa de David; el nombre de la virgen era María. El ángel, entrando en su presencia, dijo: «Alégrate, llena de gracia, el Señor está contigo». Ella se turbó grandemente ante estas palabras y se preguntaba qué saludo era aquel. El ángel le dijo: «No temas, María, porque has encontrado gracia ante Dios. Concebirás en tu vientre y darás a luz un hijo, y le pondrás por nombre Jesús. Será grande, se llamará Hijo del Altísimo, el Señor Dios le dará el trono de David, su padre; reinará sobre la casa de Jacob para siempre, y su reino no tendrá fin». Y María dijo al ángel: «¿Cómo será eso, pues no conozco varón?». El ángel le contestó: «El Espíritu Santo vendrá sobre ti, y la fuerza del Altísimo te cubrirá con su sombra; por eso el Santo que va a nacer será llamado Hijo de Dios. También tu pariente Isabel ha concebido un hijo en su vejez, y ya está de seis meses la que llamaban estéril, porque para Dios nada hay imposible». María contestó: «He aquí la esclava del Señor; hágase en mí según tu palabra». Y el ángel se retiró.